Nr. 12 Koźmin, sobota dnia 10 lutego 1923 r. Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie 450 mkp. | Wychodzi w środy i soboty. | Ogłoszenia: mm 1-łam. 40 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 53. Powiatowy Lekarz Weterynaryjny p. Skopiński z Koźminą objął z dniem 4 b. m. ponownie urzędowanie. — L. dz. 393/23 St. —

Koźmin dnia 6 lutego 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 54. **Dotyczy składek dla Wielkopolskiej Izby Rolniczej na rok obrachunkowy 1921 i 1922.**

Na mocy § 18 ustawy z dnia 30 czerwca 1894 r. uchwaliła Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu na rok obrachunkowy 1921 podatek w wysokości 150 % — 450, mk. a na rok 1922, 400 % — 12 mk. od 3 marek (jednego talara od czystego dochodu gruntowego i leśnego wszystkich posiadłości ziemskich i leśnych, które są oceniono do podatku od czystego dochodu na 40 tolarów i ponadto z obszaru rolnego, albo w razie czystego leśnego użytkowania na 50 talarów i więcej.

Rejestra poborowe z ustalonemi składkami dla obszarów dworskich zostały Kasie Skarbowej w Koźminie przesłane, do której płatne składki niezwłocznie przesłać należy.

Pozostałe rejestra poborowe zostanom Magistrastratom wprost a gminom przez Komisarjaty Obwodowe przesłane. Podatek ten winień być tak samo jak podatek gminny ściągnięty i w najbliższym terminie Kasie Skarbowej w Koźminie wpłacony. Rejestra poborowe należy po ściągnięciu składek i wpłacenie do Kasy Skarbowej poszczególnych gmin odnośnym Komisarjatom Obwodowym przesłać.

Ostateczny termin wpłaty składek do Kasy Skarbowej w Koźminie ustalam na dzień 22 luty br.

Miejscowi poborcy podatków winni na mocy przesłanych rejestrów, listy poborowe założyć, ściągnięte składki w tychże umieścić i listy te jako kowty kasowe przechować. Kwotę ogólną należy w gminnej książce kasowej w dochodzie i rozchodzie jako przechodzącą zaksiążkować.

Zażalenia przeciwko zarządanym składom można w przeciągu dwóch tygodni po zażądaniu tychże do Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu stawić, która dalsze rozstrzygnie. Przeciwko rozstrzygnięciu Wielkopolskiej Izby Rolniczej można w przeciągu dwóch tygodni po dostawieniu rozstrzygnięcia wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu a przeciwko rozstrzygnięciu tejże instancji jest tylko droga prawna do rewizji właściwa.

Zażalenie nie wstrzymuje zapłaty składek.

— Nr. dz. 5665/23 St. I. —

Koźmin, dnia 1 lutego 1923 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 55. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 1923 r. o tępieniu nadużyć handlu pośredniczącego przedmiotami powszedniego użytku.**

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r, w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej, (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wykupowania celem dalszej odprzedaży przedmiotów powszedniego użytku:

a) na ulicach miasta, o ile nie stosuje się art. 18, ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej;

b) na targach, w godzinach, przeznaczonym zarządzeniem władz, uprawnionych do wydawania takich zarządzeń, dla bezpośredniego zaopatrywania się spożywców.

§ 2. Zakazuje się skupowania na wsi od producentów rolnych przedmiotów powszedniego użytku, celem dalszej odprzedaży, przez osoby do handlu na podstawie świadectw przemysłowych nieuprawnione i nie posiadające własnych miejsc sprzedaży w miastach, lub uprawnień do handlu domokrążnego.

§ 3. Niestosowanie się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie karane będzie w drodze administracyjnej w myśl art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 618) aresztem do 3 miesięcy i grzywną do miljona mk. łącznie lub jedną z tych kar.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości Skarbu, oraz Przemysłu i handlu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sikorski
Minister Sprawiedliwości
(—) W. Makowski
Kierownik Ministerstwa Skarbu
(—) B. Markowski
Kierownik Ministerswa Przemysłu i Handlu
(—) Henryk Strasburger.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 445/23 St. I. —

Koźmin, dnia 6 lutego 1923 r.

Czarnecki.

Nr. 56. Dotyczy obierania drzew z gąsienic.

Niniejszem wzywam mieszkańców z powiatu koźmińskiego do bezzwłocznego obierania drzew z gąsienic.

Obieranie to powinno się odbywać, jeżeli ma odnieść skutek podczas zimy i na początku wiosny tak, aby je około połowy marca ukończono.

Zwłóczenie pracy tej poza koniec marca podlega karze.

Kto zaniecha obieranie z gąsienic nakazanego mocą rozporządzeń prawnych i policyjnch karanym będzie wedle § 368 kodeksu karnego Rzeszy, grzywną do 600 marek lub więzienie do 14 dni.

Władze policyjne i posterunki pol. państwowej powiatu tutajszego winni wykonania powyższego rozporządzenia jaknajściślej dopilnować.

— Nr. dz. 443/23 St. I. —

Koźmin, dnia 5 lutego 1923 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 57 Zestawienie wydanych rocznych kart łowieckich w miesiącu styczniu 1923 r.

1. Marciniak Wojciech, gospodarz Skałów,
2. Dr. Weihs Ernest, ziemianin Dębiagora,
3. Mocydlarz Franciszek, gospodarz Kromolice,
4. Nagler Józef, rolnik Gościejew,
5. Kowalski Andrzej, rolnik Elżbietków,
6. Grodzki Władysław, hotelista Koźmin,
7. Karłowski Bronisław, dzierżawca majątku Bielawy—Pogorzelskie,
8. Karłowski Włodzimierz, agronom majątku Bielawy—Pogorzelskie
9. Pilipiak Jan, gospodarz i sołtys Borzęcice,
10. Oehlke Otton, murarz Siedmiorogów,
11. Wyrwiński Ignacy, gospodarz Trzecianów,
12. Pollok Paweł, leśniczy Białoróża,
13. Schreiber Antoni, kowal Bruczków,

— Nr. dz. 439/23 St. III. —

Koźmin, dnia 3 lutego 1923 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 58. Konferencje obwodowe nauczycielskie odbędą się

1. w **Borku** w czwartek, 15 t. m.
2. w **Pogorzeli** w piątek, 16 t. m.
3. w **Kromolicach** na obwód Kuklinów w wtorek, 20 t. m.
4. w **Koźminie** w sobotę 24 t. m.

Początek wszędzie o godzinie 9-tej. Przybycie wszystkich sił naucz. danego okręgu obowiązkowe. Proszę zabrać z sobą materjał do pisania.

Koźmin, dnia 4 lutego 1923 r.

Inspektor szkolny.
Chojecki.

Dział nieurzędowy

Komunikaty

Podwyższenie taryfy pocztowej.

Warszawa, 8. 2. (K. P.) Od 16 lutego wejdzie w życie nowa taryfa pocztowa **wyższa o 200 % od obecnej.** Taryfa za rozmowy telefoniczne wynosić będzie 250.— mk., za rozmowy międzymiastowe za **jednostkę zwykłą tj. 3 minuty rozmowy na przestrzeń 25 km — 1500 mk. na 50 km — 2400 mk., za 100 km 3600 mk. a za każde dalsze 100 km 1800 mk.**

Dokładną tabelkę ogłosimy później.

Podwyższenie ceny jazdy kolejowej.

Wiceminister Eberhard w rozmowie z przedstawicielem „Pkspr. Por.“ zapowiada, że pierwszego lutego taryfy kolejowa podniesiona zostanie o 50 pracent. Przytem minister oświadczył: Taryfa obecna w stosunku do taryfy przedwojennej jest bardzo niska. Przed wojną przejazd 1 km III kl. kosztował półtora kopiejki, w Niemczech 2 i pół fenyga. Po przeliczeniu tej kwoty na wartość rubla złotego, wyrażałoby się to w kwocie 224 mk. za 1 km. Tymczasem kolej pobierała dotychczas 30 mk. za 1 km przejazdu III kl.

Ruch w Towarzystwach

Miesięczne zebranie towarzystwa Bartników na Koźmin i okolicę odbędzie się w niedzielę dnia 11 lutego 1923 r. o godzinie 4-tej po południu u p. Mrozkowiaka.

Referat: Prace wiosenne przy pszczołach.

Zarząd

Kronika policyjna

Wykryto szajkę, którą uwięziono i oddano Sądowi Powiatowymu, i to: Pa. Sta. z Polskich Olędrów, Bor. W. i brata tegoż Jana z Bud pow. Krotoszyn, którzy dokonali kradzieży jak: roweru na szkodę Mądremu Piotrowi z Gościejewa, jednego płaszcza Janowi Cięderowi z Galewa, 5 szorów Franciszkowi Szymurze w Polskich Olędrach. — Pozatem usiłowali się włamać do lokalu Tomasza Szcześniaka w Polskich Olędrach, celem skradzenia co by im w ręce wpadło.

26. I. 23. przytrzymano włóczęgę Wł. Ko. z Budy pow. Słupca, którego oddano sądowi.

29. I. 23. aresztowano dezertera Ed. Ga. z Koźmina, którego odstawiono Żand. Wojsk.

W nocy z dnia 28. na 29. I. skradli Gr. Ig. i St. To. z Koźmina Dudkowi z Koźmina jedną świnie żywej wagi ctr. 200 funt., którą ubili a kiedy byli wdrodze do pociągu celem odjazdu na Śląsk zostali przez Policję przytrzymani i aresztowani. Ci sami sprawcy skradli Walentymu Marzęckiemu 6 kur z chlewa, pozatem Antoniemu Kręgielkiemu 5 ctr. zboża.

Fryderykowi Czapskiemu w Obrze—Dwór skradziono za pomocą podrobionego klucza z spichrza 12 centnarów 65 funt., koniczyny wartości 17,00 0000 marek i 4 ctr. żyta. — Sprawców wykryto: Kr. W. Pło. W. i brat jeko Ig. Kaź, Wiel. Ig., Wiel. z Stary Obry i St. Wiel. z Elżbietkowa. Wszystkich zaprowadzono do więzienia sądu.

Z obławy za pijakami:

Dla własnego bezpieczenstwa przytrzymano w więzieniu policyjnym: 11. I. 23. Woj. J. z Krajenic., Sie. M. z Koźmina w dniu 12. I. 23. Pie. J. z Stary-Obry w dniu 11. I. 23. So. R. z Koźmina w dniu 13. I. 23. Wiel. Kaź. z Stary-Obry w dniu 14. I. 23. Ga. Wła. bezdomnego w dniu 2. II. 23. Ta. Ig. z Koźmina w dniu 4. II. 23.

Rozmaitości

Belweder.

Często spotykają czytelnicy słowo „Belweder", „Belwederska polityka", „Belwederyzm" itp.

Belweder ma ciekawą przeszłość. Miejsce, na którym stoi, było nadane Augustjanom przez książąt mazowieckich. W roku 1526 posiadłość tę nabyli królowie polscy, zaś król Władysław IV podarował ją kapelmistrzowi nadwornemu Bartomiejowi Pękielemu, który w roku 1650 sprzedał ją Krzysztofowi Pacowi, kanclerzowi wielkiemu litewskiemu, a ten wystawił na tej posiadłości pałac dla siebie, zwany Belweder. (Nazwa Belweder pochodzi z włoskiego. — We Włoszech nazywają tak ozdobne budynki).

Następnie belweder zmieniając właścicieli, przeszedł do Stanisława Augusta Poniatowskiego, późniejszego króla polskiego. Po śmierci króla Stanisława Augusta posiadłość Belwederska przeszła w ręce starosty ryskiego, Onufrego Kickiego, od których córki Teresy, Rząd Królestwa Polskiego w r. 1818 ją nabył i wybudował w latach 1818—1822 pałacyk do dziś dnia stojący. Pałac ten okalał śliczny park.

Wnętrze jego nie ma cenniejszych sprzętów.. Przeznaczony na rezydencję dla generał-gubernatorów warszawskich, przy każdej zmianie dygnitarzy częściowo zostawał ogałacany z cenniejszych zabytków tak, że nie wiele z dawnego składu pozostało. Były tam piękne obrazy olejne, przedstawiające typy wojska polskiego epoki 1915—1830, które podczas ewakuacji przez Rosjan wywieziono.

W podziemiach pałacu znajduje się kaplica, w której modliła się Joanna Grudzińska, żona wielkiego księcia Konstantego, brata cara ryskiego, pana życia i śmierci w pięciu guberniach. (Dokończenie nastąpi).

Za nadesłane nam życzenia w dzień ślubu naszego składamy

Serdeczne Bóg zapłać

Franciszek i Franciszka z Pabichów Szwałkowie

Koźmin—Tatary w lutym 1923 r.

Zaginął zegarek damski złoty w skórkowej branzoletce z dworca do miasta w Koźminie d. 8-go lutego 1923 roku.

Uczciwy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem 20 000 mk. w Eksp. Oręd.

Msza św. za duszę ś. p.

Eligjusza Niewiadomskiego

odbędzie się w wtorek 13-go b. m. rano o godzinie 8-mej w kościele farnym w Koźminie

Grono obywateli

Proszę uwzględniać firmy ogłaszające w Orędowniku

Służąca

umiejąca gotować potrzebna od 15-go lutego lub 1-go marca br. Dobre świadectwa są potrzebne

Zgłoszenia do Eksp. Orędownika

Prócz innych produktów rolnych płacimy najwyższe ceny targowe za:

Koniczyny, trawy, peluszki, seradelę, łubin

i upraszamy o oferty

Szymanowski & Pelec

Tel. 303 i 367 **Ostrów** **Tel. 303 i 367**

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 34